

UNIVERZITA PALCKÉHO V OLOMOUCI
Pedagogická fakulta
Primární a preprimární pedagogika

Adéla Umrianová
III. ročník – kombinované studium

Obor: Učitelství pro mateřské školy

HRAČKA JAKO SOUČÁST ŽIVOTA DÍTĚTE PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU
Bakalářská práce

OLOMOUC 2019

Vedoucí práce:
Mgr. Alena Srbená, Ph.D.

Vypracovala:
Adéla Umrianová

Poděkování

Děkuji paní Mgr. Aleně Srbené, Ph.D., za odborné vedení práce, trpělivost a poskytování rad.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, že jsem řádně citovala všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Olomouci dne vlastnoruční podpis

OBSAH

ÚVOD.....	-6-
I. TEORETICKÁ ČÁST.....	-7-
1. CHARAKTERISTIKA PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU.....	-7-
1.1 Biologický vývoj.....	-8-
1.2 Psychický vývoj.....	-8-
1.3 Sociální vývoj.....	-9-
2. HRAČKA A JEJÍ HISTORIE.....	-12-
3. KLASIFIKACE HRAČEK.....	-15-
4. ROZDĚLENÍ HRAČEK.....	-17-
4.1 Druhy hraček dle materiálu.....	-17-
4.2 Požadavky na hračky.....	-19-
4.3 Technické požadavky na hračky.....	-20-
4.4 Označení hraček – CE.....	-20-
4.5 Ostatní označení hraček.....	-21-
5. HRAČKY PRO JEDNOTLIVÉ ETAPY PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU.....	-23-
5.1 Hračky pro mladší předškolní věk.....	-23-
5.2 Hračky pro starší předškolní věk.....	-24-
6. HRAČKA JAKO DIDAKTICKÉ POMŮCKY V MŠ.....	-24-
6.1 Hračky přispívající k rozvoji polytechnických dovedností.....	-25-
II. EMPIRICKÁ ČÁST.....	-28-
7. Výzkumné šetření.....	-28-
7.1 Cíle empirické části.....	-28-
7.2 Charakteristika respondentů.....	-28-
7.3 Metodologie.....	-28-
7.4 Vyhodnocení dotazníkového šetření pro rodiče.....	-29-

7.5 Vyhodnocení dotazníkového šetření pro pedagogy mateřských škol.....	-37-
SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ.....	- 45-
ZÁVĚR.....	-46-
SEZNAM LITERATURY.....	-47-
SEZNAM PŘÍLOH.....	-49-
ANOTACE.....	-57-

Úvod

Bakalářskou práci na téma „Hračka jako součást života dítěte předškolního věku“ jsem si vybrala, protože pracuji jako učitelka mateřské školy a vím, jak je hračka v předškolním věku dítěte důležitá a jakým způsobem dítě ovlivňuje.

Hračkou dítě okolo sebe poznává svět, rozvíjí své schopnosti, fantazii, učí se spolupracovat a komunikovat s ostatními vrstevníky.

Bakalářská práce je rozdělena na dvě části – teoretickou a empirickou. Teoretická část se zabývá vývojovou charakteristikou dítěte předškolního věku, pojmem hračka, historií hračky v období od pravěku, starověku, středověku, novověku až po 20. století, dále pak funkcemi hračky, druhy hraček a kritérii pro výběr hračky, dále rozdělení hraček pro jednotlivé etapy předškolního věku a v další kapitole hračkou jako didaktickou pomůckou v mateřské škole a v neposlední řadě technickými požadavky na hračky.

V empirické části bylo využito výzkumného šetření – dotazníků, které byly určeny pro rodiče dětí předškolního věku a pro pedagogy mateřských škol, kde bylo zjišťováno, jaká jsou kritéria pro výběr didaktických hraček.

Cílem bakalářské práce bylo zjistit a analyzovat informace o hračkách, zjistit z dotazníkového šetření jak rodiče vybírají hračky pro své děti předškolního věku a jaké si kladou požadavky na výběr hračky v současné době.

Dalším cílem bylo zjistit, zda pedagogové využívají didaktické hračky v edukačním procesu a zda mateřská škola ve které pedagogové pracují, je dostatečně vybavena hračkami.

TEORETICKÁ ČÁST

1. CHARAKTERISTIKA PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU

Do období předškolního věku zařezujeme děti od 3 do 6 let. Tato etapa je vymezeno především sociálně a to nástupem do školy. Během tohoto období se uvolňují vazby dítěte na rodinu a začíná se prosazovat ve skupině vrstevníků. Myšlení dětí v tomto období je stále prelogické, egocentrické a často ovlivněné aktuálními situacemi. (Krejčířová, 2006)

Podle Šmelové lze specifikovat v pojetí různých autorů, takto:

„Erikson nazývá předškolní věk obdobím iniciativy. Vychází z poznatku, že pro dítě tohoto věku je charakteristická jeho aktivita, která se rozvíjí v řadě činností, např. v rámci her, v kontaktu s dospělými i vrstevníky. Stačí, když je budeme sledovat při hře.“

„Švýcarský psycholog Jean Piaget o něm hovoří, jako o období předoperačním, kdy dítě přesně nechápe myšlenkové operace.“

„Kuric, uvádí, že z hlediska rozvíjení inteligence je považován předškolní věk za nejslibnější.“

(Šmelová, 2004)

Matějček o tomto období říká, že: *„V tomto období dítě vyspívá po všech stránkách – tělesně, pohybově, intelektové, citové i společensky. Je velice aktivní, většinu podnětů si opatří už samo vlastním úsilím, a to diferencovaně podle svého zájmu“* (Matějček 2005, s. 139).

Je velmi důležité poskytnout dítěti činnosti a prostor, aby mohlo naplnit své rozvojové předpoklady (Opravilová, 2004).

V předškolním období si dítě osvojuje mnohé návyky, postoje a vlastnosti, které si s sebou ponese do dalšího života (Leachová, 1994).

„Je to čas neutuchající aktivity tělesné i duševní, velkého zájmu o okolní jevy. Doba, která je nazývána obdobím hry, protože právě při hře se aktivita dítěte projevuje především. Celé předškolní období je charakterizováno významnými změnami v oblastech vývoje a to biologických a psychosociálních.“ (Mertin, Gillnerová 2015, s. 13)

1.1 Biologický vývoj

V této oblasti dochází ke zdokonalování pohybové koordinace dítěte. Hovoříme tedy o jemné a hrubé motorice.

Podle Szabové je motorika „*souhrn všech potencionálních pohybových předpokladů člověka, které mu spolu s konstitučními a psychickými činiteli umožňují vykonávat různé pohybové úkony*“ (Szabová, 1999, s. 11)

Jemná motorika představuje veškeré dovednosti, které jsou spojené s jemnými pohyby menších svalových skupin, mezi které patří pohyby prstů, mimické pohyby a pohyby mluvidel. (Szabová, 1999)

Jemná motorika je zaměřena na zpřesňování pohybů, rozvoj stříhání, lepení, vytrhávání a modelování. Zlepšuje se zručnost s manipulací různých předmětů, materiálů, tvarů a velikostí. Posun nastává zvláště v kresbě, kdy dítě v ní zobrazuje realitu, tak jak jí chápe, začíná být schopno napodobovat čáry a geometrické tvary. Vývoj je také patrný v kresbě postavy od hlavonožce po správné zobrazení lidské postavy. (Vágnerová 1991, s. 60).

Hrubá motorika zahrnuje pohyby končetin (rukou a nohou) a vůbec pohyby celého těla. Patří sem chůze, běh, lezení, skákání, sed, leh, házení, chytání, točení, houpání, atd.

(Szabová, 1999)

Začíná zvládat činnosti, které vyžadují složitou pohybovou koordinaci jako je například jízdu na koloběžce, na kole. Pokroky nastávají i v sebeobslužných činnostech zvláště při stolování, hygienických návycích a také při oblékání. (Vágnerová 1991)

1.2 Psychický vývoj

Vágnerová uvádí, že: „*Myšlení předškolního dítěte ještě nerespektuje zákony logiky a je tudíž nepřesné, má mnohá omezení*“ (Vágnerová 2008, s. 59).

Období od dvou do sedmi let autorka nazývá stadiem předoperačního vývoje, kdy dítě ještě nechápe určitá pravidla či operace. Způsoby myšlení pohledu na svět u předškolního dítěte jsou:

- centrace – ulpívání na jednom znaku, nedovede uvažovat komplexně
- egocentrismus – ulpívání na svém názoru a opomíjí názory jiných

- fenomenismus – kladou důraz na podobu světa, jaký právě je – jak ho právě vidí, zaujme ho podstatná část předmětu (př. velryba není ryba)
- magičnost – dění v reálném světě dítě vnímá pomocí fantazie, která je neohraničená, je možné naprosto všechno, objevují se nepravé lži – konfabulace
- antropomorfismus – polidšťování neživých předmětů (př. řeka běží)
- absolutismus – přesvědčení, že všechno je definitivní a jednoznačné (př. reklama na vitamíny x, jsou nejlepší, jiné nechce, říkali to).

Vývoj verbálních schopností:

Dítě v předškolním věku má větší slovní zásobu, zlepšuje se ve výslovnosti hlásek, osvojuje si nové výrazy, používá souvětí, občas chybuje v užívání gramatických pravidel, dokáže vyjádřit své pocity verbálně i neverbálně, dokáže poslouchat pohádky a příběhy, učí se zpívat a odříkávat krátké říkanky a básničky. Dítě je v tomto období je velmi zvědavé a o vše se zajímá, na všechno chce znát odpověď. Vývoj řeči je závislý na rozvoji duševních, rozumových, sociálních a motorických funkcích (Vágnerová 2007, s. 78-88).

Vývoj paměti:

V tomto období probíhá vývoj explicitní epizodické paměti (uchovává osobně prožité události). Dětské vzpomínky v tomto věku nejsou přesné. Děti velmi rychle zapomínají a vytvářejí si vlastní pojetí událostí (Vágnerová 2008, s. 63-64).

Citové prožitky u předškolních dětí jsou velmi intenzivní avšak velmi krátkodobé a proměnlivé - lehce střídají pláč a smích. S rozvojem socializace se objevují i sociální city – láska a nenávisť, sympatie a nesympatie, sebecit – cit k sobě samému. V tomto období je dítě zaměřené na sebe, vše hodnotí ve vztahu k sobě a svým potřebám. S akceptováním sociálních norem se vyvíjí mravní citění – objevuje se pocit viny, když udělá něco špatného

(Vágnerová 1991, s. 65-66).

1.3 Sociální vývoj

Rodina je nejvýznamnější prostředí, které zajišťuje primární socializaci dítěte a uvádí je postupně společností. *„Matka a otec jsou nosnými sloupy oné mnoha stupňové stavby, nazávané chování, rodiče jsou nositeli citové jistoty, důvěry, jsou oporou i rádci a ochránci proti nepřízni vnějšího světa. Chování předškolních dětí odráží lásku a důvěru, která v rodině panuje“.* (Lisá L., Kňourová M., str. 176, 1986)

Způsob jakým dává rodina city, je jaká si modelová situace. Dětem utkví v paměti a je velká pravděpodobnost, že v budoucnu bude jednat stejným nebo podobným způsobem. „Socializace, jako proces zahrnuje tři vývojové aspekty. Prvním aspektem je vývoj sociální reaktivity. Jedná se o vývoj bohatě diferencovaných emočních vztahů k lidem v blízkém i vzdáleném společenském okolí. Druhým aspektem je vývoj sociálních kontrol a hodnotových orientací. Jde o vývoj norem, které si jedinec vytváří na základě příkazu a zákazů udělovaných mocnými dospělými a které pak přijímá za své. Třetím aspektem je osvojení sociálních rolí. To znamená takových vzorů chování a postojů, které jsou od jedince očekávány ostatními členy společnosti a to vzhledem k jeho věku, pohlaví, společenskému postavení“ (Langmeier J. 1991, str. 81)

Dle Mertina a Gilnerové v procesu socializace dítěte předškolního věku dochází ke změnám:

- ve vývoji a zkvalitnění sociální reaktivity – v předškolním období se poprvé dítě setkává s odlišnými vztahy s vrstevníky jako jsou - staršími, mladšími, opačného pohlaví, šikovnějšími, méně motoricky zdatnými, s rodiči, s prarodiči, širší rodinou, se sourozenci a s cizími dospělými.
- k vývoji sociálních kontrol – přijímání norem společensky žádoucího chování.
- osvojování sociálních rolí – v rodině poznává roli chlapce, dívky, otce, matky a uplatňování těchto rolí probíhá mezi vrstevníky mimo rodinu – v mateřské škole.

Význam vrstevníků nabývá na síle, potřebuje je ke svým hrám, zkouší s nimi různé role, různé formy chování. Důležitý je kontakt s dětmi různého věku, tím se učí měnit role – podřídit se staršímu, pečovat o menší, prosadit se. Mezi dětmi se dítě učí formovat vlastní Já – učí se chápat situace z pohledu druhého (jaký jsem, jak mě vidí ostatní) a to je začátek rozvoje sebehodnocení (Mertin, Gilnerová 2010, s. 19-20).

V předškolním věku roste potřeba sociálního kontaktu – potřeba kontaktu s dětmi. Ta se realizuje formou hry. Hra je dominantní činností dětí předškolního věku, při hře jsou děti schopny kooperace, podřídit se pravidlům, navázat nové vztahy s vrstevníky, vytvářet v sobě zdravou soutěživost. Hra umožňuje dítěti prosadit se, tím získávat sebedůvěru ve vlastní schopnosti. Dítě si ve skupině vrstevníků začíná zaujímat určité postavení – př. získává roli hvězdy, oblíbeného, odmítavého. Vztahy a role v předškolním věku dětí se rozšiřují a rodina však zůstává tím nejvýznamnějším sociálním prostředím. Citová vazba ke všem členům rodiny je stále zdrojem jistoty a bezpečí. Rodina je místo primárního prostředí, kde probíhají

počáteční sociální interakce, zde si dítě osvojuje základní způsoby sociálního chování. Rodiče a členové rodiny jsou vzorem. Naučené sociální dovednosti používá v kontaktu s vrstevníky i s cizími dospělými. Vstupem do mateřské školy dítě navazuje nové vztahy, osvojuje si nové role, ve kterých můžeme pozorovat některé osobní vlastnosti (Vágnerová, Valentová 1991 s. 67)

Vztahy dětí předškolního věku k ostatním dětem nejsou trvalé, ale spíše nahodilé. Avšak není radno tyto vztahy podceňovat. Děti by měly možnost být ve styku se svými vrstevníky, v jejichž společnosti se učí způsobům chování, které jsou pro velmi důležité. Ve styky s dospělými se nemohou učit pomáhat mladšímu a slabšímu, soupeřit se stejně schopnými a řešit případné konflikty. Přesto mají děti raději dospělé, kteří jim mohou odpovídat na jejich dotazy, vysvětlovat a ukazovat jim něco nového a nepoznaného.

2. HRAČKA A JEJÍ HISTORIE

HRAČKA

Hračka je předmět, který dítě používá ke hře, slouží k upoutání pozornosti dítěte k jeho zabavení, ale hlavně k rozvíjení jeho motorických a psychických schopností. Hračka má svůj historický vývoj, je organickou součástí kulturně materiálního prostředí, v němž dítě vyrůstá. Svět hraček dnes představuje velmi obsáhlý soubor herních předmětů různých druhů, tvarů, podob a funkcí.

Hračky jsou přirozenou součástí dětského světa. Odráží se v nich dobová kultura, jsou ukazatelem historických změn a trendů společnosti, o kterých se můžeme přesvědčit v muzeích hraček na celém světě. Každé dítě potřebuje ke své hře kvalitní hračku stejně nezbytně, jako dospělý nástroj k vykonávání pracovní činnosti (Mišurcová, Fišer, Fifl, 1980).

„Hračka by měla podněcovat pohybový, smyslový, rozumový a citový vývoj dítěte, měla by žádoucím směrem rozvíjet jeho společenské postoje a napomáhat k vytváření dobrých návyků, měla by podněcovat a vhodně usměrňovat fantazii. Přitom by měla být hygienicky nezávadná a pokud možno bezpečná“ (Matějček 1996, s.108/109)

HISTORIE

Kdy hračka vznikla, není známo, avšak dle studií vznikla vždy tam, kde žili lidé s dětmi. Z počátku měli lidé primitivní nástroje a také jejich děti si hrály s primitivními hračkami. (Elmanová, 1964, str. 10)

Hračka byla pro děti po celá staletí brána jako zmenšený svět dospělých. Hračky byly vyráběny ze všech běžných a v dané době z dostupných materiálů. Jak se postupně vyvíjela společnost, používala se kost, kůže, kámen, hlína, keramika, těsto, různé plody, kov, textil, papír, dřevo a další materiály. (Koenigsmarková, Kubát, 2007).

PRAVĚK

Již v pravěku se objevovaly první hračky. Z této doby se však zachovaly pouze hračky z pálené hlíny, které nepodlehly zkáze času. V této době si děti hrály s přírodním materiálem, který byl pro všechny dostupný. Začalo se rozvíjet umění a kresba nebo modelování zvířat a lidských postav z hlíny k dekoraci, věci denní potřeby, sošky a jiné předměty měly především kultovní a náboženský význam a je pravděpodobné, že když

soška dosloužila těmto účelům, stala se hračkou pro děti. Na našem území se v archeologických nálezech vyskytlo nádobíčko z doby kamenné, kostěné hračky, hliněná chrastítka, která měla uvnitř kamínky nebo střepy. V pravěku využívali zajisté i jiných materiálů k výrobě hraček (např. dřevo jako přírodní materiál) avšak odolnost tohoto materiálu je velmi nízká a žádné z těchto předmětů nebyly dochovány a tudíž v této historické epoše chybí věcné doklady. (Titěra 1963)

STAROVĚK

Dle Boreckého nelze s jistotou říci, že nalezené hračky při různých vykopávkách sloužily opravdu jako hračky nebo jako obřadní náboženské nástroje. Například po Vánočních svátcích se figurky a zvířátka z jesliček stávaly běžnou dětskou hračkou. (Borecký 1982 s. 19)

Hračky byly z terakoty, ze dřeva nebo z kosti, v zámožných rodinách z mramoru, jantaru nebo stříbra. (Kalašová, 2004)

Ve starověkém Egyptě je také možno archeologickým výzkumem nalézt pozůstatky hraček, které se zemřelým ukládaly do hrobů a zachovaly se tak do dnešních dob. Takovou hračkou byl například dřevěný krokodýl, který mohl otevírat čelist, míč z papyru, různé figurky (panenky) vyrobené z hlíny, ale i slonoviny, jantaru, stříbra nebo ze zlata. (Leština, 1977)

STŘEDOVĚK

Z pozdního středověku byly zachovány hračky keramické např. panenky, rytíři na koních, psi, chrastítka v podobě ptáčků, trubky, věnečky apod. (Titěra 1963)

Hračky byly většinou z pálené hlíny, ale i z jiných dostupných materiálů. Poprvé se objevují hračky ze skla. Tyto hračky byly dostupné pouze pro lidi majetnější. V době, kdy byla společnost rozdělena na stavy, rozděloval se i druh hraček, který měly děti k dispozici. Děti z chudších rodin, mohly mít hračky z přírodních materiálů, většinou doma vyrobené naopak děti šlechty měly k dispozici vybavené pokojíčky pro panenky, figurky, honosné miniaturní hrady, které sloužily spíše k reprezentaci.

Největší rozvoj výroby hraček nastal ke konci 16. století, kdy produktem této barokní doby je nejen houpací kůň, ale i loutkové divadlo. (Titěra 1963)

NOVOVĚK

Začátkem tohoto období vznikla luxusní hračka „Puppenhaus“ jež ztvárňuje loutkový dům s pohledy do zařízených místností s vybavením v miniaturním provedení. Ovšem tato hračka byla pouze pro děti vládnoucích společenských tříd. Tyto hračky mají dodnes historický význam.

V 17. století, kdy se rozvíjela města, vznikaly i specializované dílny na výrobu hraček, především v Německu a Holandsku. Přibližně okolo roku 1730 se začali vyrábět cínoví vojáčky. Z cínu se vyrábělo i nádobíčko, figurky zvířat. Tato výroba zůstala stejná až do 20. století, kdy byl cín nahrazen alastoninem, tedy směsí dřevěných pilin, kaolinu a kaseinového lepidla.

Nejvíce dokladů o tzv. lidových hračkách zůstalo z 18. století. Tyto hračky byly vytvářeny ve všech evropských zemích jednak dětmi samými (z hadříčků, z hlíny, kukuřičný listů) nebo také dospělými pro své děti a vnuky anebo také na prodej. Typickou českou lidovou tradicí jsou hračky vyrobené ze dřeva a po moravsku hliněné, které byly dílem hrnčírů. Hrnčíři nejčastěji vyráběli dětské nádobíčko, které bylo kopií nádobí pro dospělé. Hračkám vyrobené z hlíny byly velmi podobné hračky z hlíny, které se vyráběly v 19. století podomácku.

Dřevěné hračky byly vyřezávané, později vylepšené na soustruhu. Velmi oblíbená byla zvířátka na kolečkách. Lidové hračky vyjadřovaly život a potřeby sociálně postavených vrstev obyvatelstva, rolníků a dělníků 18. a 19. století. Původně tyto hračky vznikaly jako užitkové předměty, které sloužily k výchově dětí, avšak postupně se zvyšoval jejich důraz na jejich estetickou funkci.

Hračky byly poetické a půvabné a to pro svou prostotu. Pro výraznost formy a čistotu barev je mají děti rády dodnes, protože jsou bohatým zdrojem inspirace pro současné tvůrce a výrobce hraček. (Mišurcová 1989)

Obrázek č. 1 – Puppenhaus (domek pro panenky)

20. STOLETÍ

20. století je nazýváno stoletím dítěte se zájmem o hru a hračku v celém kulturním světě. Je to ovlivněno skutečností, že se mění životní prostředí a zvyšují se nároky na člověka. V této souvislosti stoupá význam hračky, který se podílí na utváření osobnosti. Hračka nejen, že podporuje dětskou aktivitu, ale má nahrazovat omezení styku s přírodou a to s sebou přináší postupující civilizace. Hračka ovlivňuje společnost a výchovu mladé generace, proto se stala předmětem studia různých věd, mezi něž patří pedagogika, psychologie, sociologie, fyziologie, kulturní antropologie a folkloristika. (Mišurcová 1989)

3. KLASIFIKACE HRAČEK

Většina odborníků, která se ve svých publikacích zajímá o hračky, se shoduje, že základní seznam hraček z různých kulturních dob se zásadně nezměnil. Hračky jsou velmi podobné s těmi současnými. Příkladem toho je např. míč, auto, panenka, vláček a jiné. Hračky se především odlišují ve výtvarném provedení a v hodnotě použitých materiálů. Tak jako dělení her, tak i klasifikace hraček není zcela jednotná a ucelená.

Hračka je podnětem či souborem podnětů pro hru. Nejdůležitější hledisko pro výběr hračky je věková periodizace.

dělení dle věku:

- Hračky pro kojenecký věk, tj. do 1 roku
- Hračky pro batolecí věk, tj. do 3 let
- Hračky pro předškolní věk, tj. do 6 let
- Hračky pro školní věk

dělení dle pohlaví:

- Dívčí
- Chlapecké

dělení dle institucí a sociálního prostředí:

- Jesle
- Mateřské školy
- Školní družiny

dělení dle specifické potřeby:

- děti se speciálními vzdělávacími potřebami

dělení hraček dle tělesných a duševních funkcí, které u dítěte předškolního věku rozvíjíme:

- tělesný růst a pohyb
- jemná motorika a manipulace
- vnímání, pozorování, rozlišování podnětů, rozeznávání tvarů, fantazie, myšlenkové procesy a operace
- sociální vztahy

Pro rozvoj tělesných a duševních funkcí dítěte předškolního věku mají hračky různou hodnotu, vždy je to dáno charakterem dané hračky, ale i vypslosti hrajícího si dítěte. Některé hračky mají mnohostranné využití, jiné jsou více či méně specializované. Existují i hračky tzv. pseudohračky jejíž přínos pro rozvoj dítěte je takřka minimální. Tyto hračky jsou jen na dívání a dítě si s nimi nechce hrát.

Funkce hračky jako výchovný prostředek

Požadavky:

- věková přiměřenost – hračky pro určitý věk
- přiměřenost k individualitě dítěte – hračky vhodné a nevhodné vzhledem k individuální psychické, zdravotní a sociální situaci dítěte
- bezpečnost, atraktivnost a estetika
- dostatek hraček, nikoliv přemíra
- hračky s výchovným cílem, hračky rekreační, zábavné a oddechové

(Kolář, 1980, str. 82-84)

Borecký (1982) ve své publikaci navrhuje klasifikaci hraček dle:

- Obsahu
- Tvaru
- Doby a místa vzniku
- Použitý materiál
- Estetické hodnoty
- Pedagogický význam

Dále pak podle původu:

- Průmyslové
- Amatérské
- Lidové
- Umělecké

Trendem bylo také klasifikovat hračky dle pohlaví. S tímto dělením hraček však Elmanová (1964) nesouhlasí. Tvrdí, že děti se zajímají o vše kolem sebe a pokud si chlapec hraje s hračkou určenou pro děvčata, není vhodné mu v této hře bránit. Stejně tak není vhodné, bránit ve hře děvčeti například s autem.

Duplisnký (1993) uvádí klasifikaci hraček dle jejich funkce:

- **hračky, které plní estetickou funkci** – hračky by měly být takové, aby se pomoci nich, učilo dítě vnímat krásu okolo sebe
- **hračky, které plní sociální funkci** - dítě si ke své hračce vytváří takový vztah, který je odrazem jeho vztahu k osobě, která mu hračku darovala a to znamená, že čím kladnější vztah má dítě k osobě, jež mu hračku darovala, tím hlubší vztah si vytvoří dítě k hračce
- **hračky, které plní výchovnou funkci** – pokud má hračka pro dítě podnětný a vývojový smysl, je výchovný obsah hračky naplněn, jestliže dítě nedostane vhodnou hračku v pravý čas, může dojít k negativnímu poškození jeho vývoje

4. ROZDĚLENÍ HRAČEK

V současné době, je mnoho materiálů, ze kterých se mohou hračky pro děti předškolního věku vyrábět. Je nám známo, že již v období pravěku lidé hračky vyráběli z pálené hlíny, kamene či dřeva. Později se začaly vyrábět hračky z textilu i kovu. Postupem času kdy vznikají nové a nové technologie, se začínají objevovat další nové materiály. (Titěra, Daniel. 1963 s. 320)

4.1 DRUHY HRAČEK DLE MATERIÁLU

Hračky ze dřeva

Dřevěné hračky mají zakotvené počátky již v 18. století a jsou inspirované tvarem a zároveň námětem lidové tvorby. Ve většině případů se hračky vyrábí z masivního dřeva, ale i

z aglomerovaných materiálů, které jsou na bázi dřeva. Dřevo je pro děti velmi příjemné na dotek a je mnohem přitažlivější než hračky z kovu či plastu. Dřevo děti spojuje s přírodou a tím prohlubuje k přírodě kladný vztah. Většina dřevěných hraček se povrchově upravuje lakováním, barvením nebo kresbou. Důležitá je bezpečnost hračky.

Hračky z plastických hmot

Plastické hmoty začaly v určitém časovém rozmezí nahrazovat materiály, jako jsou dřevo a kov. Na výrobu hraček se používají takové plasty, které mají dobré mechanické a fyzikální vlastnosti, dají se dobře tvarovat a jsou cenově dostupnější než hračky dřevěné. Plast nabízí velkou škálu barev a tvarů. Hračky vyrobené z plastu jsou vhodné pro nejmladší děti, neboť jsou snadno omyvatelné a splňují hygienické požadavky na hračku.

Hračky z textilu

Jedny z velmi oblíbených hraček pro děti jsou hračky vyrobené z textilu. Dětem poskytují široké rozptýlení a radost. Textilie jsou buď tkané, nebo pletené. Do kategorie zařazujeme textilie rostlinné, zvířecí nebo syntetická vlákna. Mezi nejvyužívanějšími textiliemi jsou bavlna, len, hedvábí, vlna, plyš, koženka, atd. Velmi žádané jsou také hračky s protialergickými vlastnostmi. Plyšové hračky nejsou oblíbené nejen u dětí nejmenších, ale u některých z nás si najdou svoje místo i v dospělosti.

Hračky z kovu

Hračky vyrobené z kovového materiálu disponují vysokou pevností. Těchto hraček není mnoho, převážně se používají na součástky hraček nebo jsou to mechanické hračky s pohyblivým zařízením. Nejznámější stavebnice vyrobená z kovu pro děti předškolního věku je česká stavebnice „merkur“.

Hračky z keramiky a skla

Výše uvedené materiály se spíše používají na výrobu doplňků k hračkám. Z keramiky se vyrábí různé jídelní soupravy a nádobíčka. V dřívějších dobách se porcelán využíval k výrobě loutek a hlaviček panenek avšak postupně byl nahrazován umělými hmotami, které nejsou tak snadno rozbitné. Ze skla se vyrábí pouze oči loutek, zvířátek nebo skleněné kuličky. Dnes se sklo také nahrazuje umělými hmotami.

Hračky z papíru

Papír je materiál, jenž je velmi málo odolný vůči opotřebení, ale na druhou stranu je velmi levný a dá se výtvarně upravovat. Papír je využíván hodně v modelářství, při výrobě knih, leporel, puzzle, omalovánek a vystřihovánek.

(Titěra, 1963)

4.2 POŽADAVKY NA HRAČKU

- **Pedagogicko – psychologické požadavky** - jedná se o výchovný účel didaktického využití a funkčnosti z hlediska určení, zda se jedná o děti předškolního věku, handicapované děti a zda je hračka určena pro domácí prostředí či pro hru v dětských zařízeních.
- **Přiměřenost vývojové úrovně dítěte** – záleží na aktuálním vývoji jedince a na zřeteli k jeho individuálním zvláštnostem a s tím také souvisí vhodná velikost hračky. V neposlední řadě musí hračka odpovídat fyzickým a duševním schopnostem dítěte. Hračka by měla vyvolávat citové uspokojení.
- **Variabilita využití hračky** – pokud hračka poskytuje širší herní možnosti, stává se pro dítě zajímavější. Hračku lze využít ve více hrách a situacích.
- **Srozumitelnost hračky** – hračka, se kterou si dítě hraje, musí být pro něj srozumitelná již od prvního kontaktu. O srozumitelnosti a tím pádem i o úspěšnosti hry rozhoduje její výraz, tvarové řešení, konstrukce a mechanika. Zájem o hračku se zvětší má-li hračka zvukový doprovod a efekty, zda je pohyblivá a přijatelně barevná.
- **Vhodnost materiálu** – v současné době jsou hračky vyráběny z různých materiálů, použitý materiál by měl však odpovídat funkci hračky i svému hlavnímu charakteru, měl by umožňovat příjemný hmatový vjem. Určité preference jsou přisuzovány dřevěné hračky, jakož to přírodnímu materiálu. Většina elektronických a dalších hraček je vyrobena převážně z plastu.
- **Hygienické hledisko** – hračka by měla být snadno omyvatelná a čistitelná. U textilních hraček by měla být možnost vyprání bez ztráty její vlastnosti, poškození tvaru a designu.
- **Estetická funkce hračky** – velmi důležitý je design, tvar, barva – barevná střízlivost, vzhled, jež rozvíjí estetický prožitek, hračka by měla být pro dítě přitažlivá, příjemná na dotek a měla by se mu líbit.
- **Pevnost a trvanlivost hračky** – hračka by měla být přiměřená zamýšlenému použití

- **Cena hračky** – cena by měla odpovídat významu hračky, herní hodnotě, trvanlivosti a životnosti

(Bělinová 1982, Duplinský 1993)

4.3 TECHNICKÉ POŽADAVKY NA HRAČKY

Technické požadavky na hračky je podstatný a zásadní faktor. Základní požadavky na hračky stanovuje NV (nařízení vlády) čis.86/2011 sb.,v platném znění, kterým se stanovují technické požadavky na hračky, v souladu se směrnicí 2009/48/EC o bezpečnosti hraček. Hračkou ve smyslu nařízení vlády čis.86/2011 sb., se považuje jakýkoliv výrobek navržený nebo určený ke hraní pro děti mladší 14 let. Nařízení vlády vymezuje také výrobky, které hračkou nejsou. Základní požadavky jsou konkretizovány harmonizovanými normami, řady ČSN EN – 71, které stanovují požadavky a metody zkoušení hraček pro vyloučení a omezení takových rizik, které nejsou uživatelům zjevná, to jsou mechanické a fyzikální vlastnosti, hořlavost, migrace určitých prvků (např. arsen, baryum, chrom, olovo, rtuť, aj.), organické, chemické sloučeniny, příprava vzorků a extrakce, analytické podoby apod. technické požadavky na hračky tedy jsou:

- Naprosto bezpečný návrh hračky a její konstrukce
- Maximální bezpečné chemické složení
- Bezpečné používání hračky
- Stupeň nebezpečí při používání hračky musí být přiměřený schopnostem dítěte – týká se hraček pro děti ve věku do 3 let – návody označení hraček musí plně upozorňovat na určitá nebezpečí, společně se stručným popisem možného nebezpečí např. hračka obsahuje malé části
- Základní bezpečnostní požadavky – hygiena, radioaktivita, elektrické vlastnosti, hořlavost, chemické a mechanické vlastnosti

4.4 OZNAČENÍ HRAČEK – CE

- Hračky musí být řádně označeny, označení CE (CERTIFICATE EUROPEAN) na hračce udává, že výrobek splňuje technické požadavky stanovené ve všech právních předpisech, které se na ně stahují a že byla u tohoto výrobku posouzena shoda s požadavky harmonizovaných norem – hEN. Výrobce sám provede posouzení shody s požadavkem hEN. Lze k tomu využít protokolů o zkouškách provedených ve své či jiné zkušební laboratoři a sám označí hračku CE nebo

certifikační orgán pro výrobky zajistí provedení zkoušek a provede posouzení shody se všemi požadavky kladenými na daný výrobek. Na základě tohoto certifikátu výrobce hračku opatří označením CE.

- Grafická podoba označení CE je vymezena předpisem EU – Nařízením EPaR 765/2008.
- Hračka její obal i štítek mohou být označeni i dalšími označeními za předpokladu, že nebude snížena viditelnost CE označení.
- Upozornění a návody k používání na hračkách, je povinné označení, které vhodně čitelně upozorňuje uživatele na možná rizika nebezpečí spojená s používáním hračky, bezpečnostní pravidla a varování.
- Upozornění a informace na hračkách musí být uvedeny v jazyce některého členského státu EU. Národní legislativita – zákon o ochraně spotřebitele vyžaduje uvedení těchto informací i českém jazyku (v úředním jazyku Země, ve které se hračka prodává).
- Identifikační údaje o výrobcí nebo dovozci do EU, o typu – šarži hračky – označení musí být viditelné a nesmazatelné.
- Označení věkové skupiny – stanovení minimální věkové kategorie pro danou hračku.
- Informace na hračkách mohou být nahrazeny také grafickými symboly, piktogramy, avšak obrázky musí být jasné a srozumitelné.

(Projekt Šikulkové CZ.1.07/1.3.00/48.0094, Bayerová 2003)

Obrázek č. 2 – označení CE na hračkách

4.5 OSTATNÍ OZNAČENÍ NA HRAČKÁCH

Na hračkách a jejich obalech se mohou vyskytovat další značky:

- Ekoznačka „ekologicky šetrný výrobek“ – EŠV
- Česká kvalita – bezpečná a kvalitní hračka, značka udělovaná českou společností pro jakost
- Bezpečné hračky – označení uděluje výrobcům Institut pro testování a certifikaci ve Zlíně
- Zelený bod (kolečko, propletenec dvou šipek) v zeleném nebo černobílém provedení – je pouze informací o tom, že za obal výrobku byl uhrazen finanční příspěvek

organizace, která zajišťuje využití obalového odpadu. Byl uhrazen výrobcem nebo prodejcem, držitelem licence na právo užívat zelený bod (v ceně výrobku jsou zahrnuty náklady spojené s obalovým odpadem) ponaučení obalu ochrannou známkou je v ČR dobrovolné.

- Trojúhelník tvořený třemi šípkami a číselným nebo abecedním kódem - tak jsou označeny obaly z recyklovaných materiálů, toto označení je uváděno pro účely následného zpracování.
- Obrázek panáčka odhazujícího obal do koše – symbol doporučuje spotřebiteli jak naložit s obalem a umožnit jeho recyklaci.

(Bayerová 2003)

Obrázek č. 4 – ekologicky šetrný výrobek

Obrázek č. 5 – česká kvalita

Obrázek č. 6 – zelený bod

5 HRAČKY PRO JEDNOTLIVÉ ETAPY PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU

Hračky neodmyslitelně patří k základnímu vybavení každé mateřské školy. Skladba hraček by měla být vždy vyvážená s ohledem na jejich vzdělávací a herní hodnotu. Při vybavování mateřské školy hračkami musíme vždy uvažovat o tom, kde si děti budou s hračkami hrát, se kterými si budou hrát venku – na školní zahradě, pískovišti, jednotlivých ročních obdobích a se kterými hračkami si budou hrát ve třídě nebo v herně.

Při výběru hraček pro děti předškolního věku musíme sledovat kritéria a požadavky na hračky a didaktické pomůcky. Velmi důležité je množství hraček a to k vzhledem k počtu dětí v mateřské škole. (Elmanová, 1964)

Hraček by nemělo být nedostatek, ale na druhou stranu ani zbytečný nadbytek. Jeden z důležitých aspektů je skladba hraček. Volba hračky v předškolním věku dítěte by měla především respektovat individuální zvláštnosti dětí. Každé dítě je jiné, a tudíž potřebuje i jiné hračky a to takové, které stimulují jeho rozvoj. S věkem dítěte se mění hra, a proto by právě hračka měla odpovídat jednotlivým etapám vývoje dítěte., (Mišurcová, Fišer, Fixl 1980)

5.1 Hračky pro Mladší předškolní věk

V tomto období se velmi obohacuje hravá činnost. Dítě začíná pozorovat, vnímat a napodobovat činnosti dospělých. Hravé činnosti v tomto období jsou velmi rozmanité. Nejvíce děti zaujmou hračky, které disponují variabilitou a umožňují různé proměny. Velmi oblíbené jsou hračky manipulační, které souvisí s rozvojem jemné motoriky dítěte. Mezi nejoblíbenější hračky v tomto období patří – autíčka, vozičky, zvířátka, figurky, míče, zvukové a hudební hračky. V tomto období se dítě také ptá a jednou nejtypičtější otázkou pro toto období je otázka „proč“. Otázky, na které se děti ptají, prozrazují, jaké dítě má zájmy a jak jsou rozvinuté jeho rozumové schopnosti, proto je velmi důležité na otázky vždy odpovědět a uspokojit tak touhu dítěte po poznání. Ze zvědavosti a chutí prozkoumat hračku může dítě hračku zničit, aby se podívalo, co se ukrývá uvnitř je vhodné tedy aby než dítě hračku rozbije, mu bylo včas vysvětleno, proč se hračka otáčí, proč jezdí nebo proč vydává zvuk (Elmanová 1964).

5.2 Hračky pro starší předškolní věk

Toto období je pro děti obdobím nejintenzivnějšího hraní. Hra je pro ně hlavní činností. Pomocí hraček si děti vytváří určité prostředí a z toho vyplývá, že nejoblíbenější hrou se stává námětová hra. Mezi nejoblíbenější hry patří hry na různá povolání s využitím hraček, která vyzdvihují její charakter. Pokud si děti hrají například na lékaře, nesmí chybět dětská lékárnička se základními pomůckami, při hře na prodavačku zboží na prodej. U dětí v tomto věku se projevuje dovednost a zručnost, která může být procvičována a zdokonalována při hrách se stavebnicemi z dřevěných kostek nebo různých tvarů z plastu. Dále jsou oblíbené různé druhy vláček, autíček, skládanek, bagrů, nákladňáků, náradí, ale také jednoduchých hudebních nástrojů či didaktické hračky. Mezi oblíbené hračky také patří panenky různých velikostí a žánrů, které mají své doplňky v podobě různých oblečků, postýlek, kočárků, atd. (Titěra, 1963, s. 320)

Ve starším předškolním věku si dítě osvojuje a ztotožňuje se základními normami chování. Dítě navazuje první „cílené“ kontakty s okolními vrstevníky. Učí se soupeřit i zároveň spolupracovat. (Lipovská, 2006).

To sebou přináší samozřejmě i nové zkušenosti jako je žárlivost, vztek na někoho, kdo dětem ubližuje, soucit s kamarádem, kterému je ubližováno, lítost nad rozbitou hračkou apod. (Pospíšilová, 2007).

Kromě toho zájem o komunikační sblížení s okolím rozmnožuje rychle slovní zásobu. Řeč jako nástroj výměny myšlenek umožňuje a usnadňuje dítěti sociální kontakty s vrstevníky, což je významným přínosem pro dítě. (Jirásek, Vančurová, Havlínová, 1990)

6 HRAČKY A DIDAKTICKÉ POMŮCKY V MŠ

„Vzdělávací hračky a hry stimulují rozvoj různých intelektuálních schopností dítěte: verbálních, prostorových či numerických. Jsou účinným a zábavným doplňkem školy a napomáhají k dosažení jejich cílů“ (Megrosa a Posse 2003, s. 79)

„Didaktickým materiálem rozumíme jednoduché pomůcky pro nácvik jednoduchých činností, pro manipulaci, rozebírání a skládání, rozlišování barev, tvarů a zvuků, motorických schopností, procvičení smyslů“ (Svobodová a Jůva, 1996, s. 39)

V předškolním období není jednoduché rozlišit hračku od didaktického materiálu. Nelze proto udělat dělicí čáru mezi hračkou a didaktickou pomůckou. Hračka – didaktická pomůcka je velmi důležitá pro všeobecný rozvoj dítěte. Didaktická pomůcka zefektivňuje výuku a je pomyslným nástrojem učení, jež by mělo být pro dítě v předškolním věku hrou. Rozvíjí stránku rozumovou, psychickou, citovou, společenskou, celkovou osobnost a schopnosti dítěte jako jsou řečové schopnosti, fonemický sluch, smyslová paměť, podpora soustředění, matematické představy, zrakové rozlišování, grafomotorika, orientace v čase a prostoru, učí děti rozhodovat se, přiřazovat, třídít, experimentovat, porovnávat, hledat různá řešení, ověřovat je, rozvíjí logiku, manipulaci, atd. Dítě si prostřednictvím hračky – didaktické pomůcky osvojuje konkrétní znalosti a dovednosti. (Svobodová a Jůva, 1996)

„Didaktické pomůcky jsou předměty a jevy sloužící k dosažení vytýčených cílů. Prostředky v širokém smyslu zahrnují vše, co vede ke splnění výchovně vzdělávacích cílů. Zajišťují, podmiňují a zefektivňují průběh vyučovacího procesu.“ (Maňák, 2003)

Rozdělení didaktických pomůcek dle Nikla:

- Materiální – učebny, vybavení, didaktická technika, vyučovací pomůcky, žákovské pomůcky
 - Nemateriální – vyučovací metody, organizační formy, vyučovací zásady
- (Níkl, 2001)

6.1 Z praxe osvědčené didaktické pomůcky:

Níže uvádím některé didaktické pomůcky a hračky, které využívám ve své pedagogické praxi:

- Šněrovadla, zapínadla, provlékadla
- Pomůcky na šroubování, vkládání, dávání do rastrů

- Pomůcky na rozvoj grafomotoriky – kinetický písek, magnetické tabulky, motorické desky, pískovničky, labyrinty
- Vlastnosti, situace a pozice, poloviny, půlené obrázky, postřehové karetní hry, pexesa
- Dřevěné rastry s barevnou abecedou, čísla, tvary, plošné tvary, tělesa, stíny
- Různé skládky podle velikosti, barvy, tvarů
- Různé pomůcky pro nácvik hmatu, poznávání struktur prsty, chodidly, kouzelné pytle, hmatová domina
- Pomůcky na cvičení rovnováhy – lana, balanční labyrinty
- Puzzle s různými náměty – zvířata, dopravní prostředky, velikosti, města, barvy, dále pak vývojové puzzle
- Encyklopedie, atlasy, obrazový materiál, leporela, mapy
- Didaktické pomůcky – Barevné kamínky – jaro, léto, podzim, zima
- Tématické krabice – voda, les, příroda, zdravotvída
- Orffovy nástroje – triangel, ozvučná dřívka, bubínek, tamburína, rumba koule, zvonky, činely
- Váhy, metry, dalekohledy, lupy, badatelské sety a kaleidoskopy
- Logické a abstraktní hry, stolní a společenské hry, sudoku, hlavolamy, lonpos
- Počítačové hry, didaktická technika, elektronika
- Využití interaktivní tabule s program Alfíček
- Výtvarný materiál – různé druhy barev, tuší, pastelky, voskovky, tužky, různé druhy papírů, molitanová a dřevěná razítka, keramická hlína, různé druhy modelovacích hmot, magnetická a kreslicí tabule a stoj na malování

Hračka v předškolním věku dítěte je první materiální hodnotou dítěte, která mu pomáhá si vytvořit podmínky pro danou hru, postupně uskutečňovat její záměry a učit se plnit stanovené úkoly. Hračka u dítěte podněcuje fantazii a aktivitu, naučí dítě mnoha novým věcem. Je zdrojem dětské radosti a mohou s ní pochopit okolní svět. Zároveň rozvíjí fantazii, duševní a tělesné schopnosti dítěte. Cílevědomým a účelným výběrem hraček můžeme podněcovat, trénovat, cvičit a posilovat nedostatky v jednotlivých etapách vývoje dítěte. Hračky nám dávají velkou příležitost napomáhat k harmonizaci celkového vývoje dítěte.

„Hračka nemá být módním zbožím, ale prostředkem k vyjádření hodnot, které uznáváme, a cestou, poníž přirozeně a nenásilně vede dítě k žádoucím poznávacím zájmům a činnostem“.
(Opravilová, 1988. Str. 83)

II. EMPIRICKÁ ČÁST

7. Výzkumné šetření

V druhé části bakalářské práci se věnuji výzkumnému šetření, které spočívá ve vyhodnocení dotazníků, jejichž prostřednictvím byly zjišťovány jednak názory respondentů - rodičů dětí předškolního věku v oblasti výběru hraček spojené s požadavky na hračku a také názory respondentů - pedagogů ohledně práce s didaktickými hračkami v edukačním procesu.

7.1 Cíle empirické části

Cílem empirické části bylo zjistit a analyzovat informace o hračkách, zjistit z výzkumného šetření jak rodiče vybírají hračky pro své děti předškolního věku a jaké si kladou požadavky na výběr hračky v současné době.

Dále pak zjistit zda pedagogové využívají hračky v edukačním procesu a zda mateřská škola ve které pedagogové pracují, je dostatečně vybavena hračkami.

7.2. Charakteristika respondentů

K prvnímu výzkumnému šetření byli osloveni respondenti z řady rodičů dětí mateřské školy Michalské stromořadí 11, Olomouc. Během února 2019 byli osloveni rodiče dětí mateřské školy Michalské stromořadí 11, Olomouc k vyplnění dotazníkového šetření. Celkem bylo rozdáno 70 dotazníků. Celková návratnost dotazníků byla 85%.

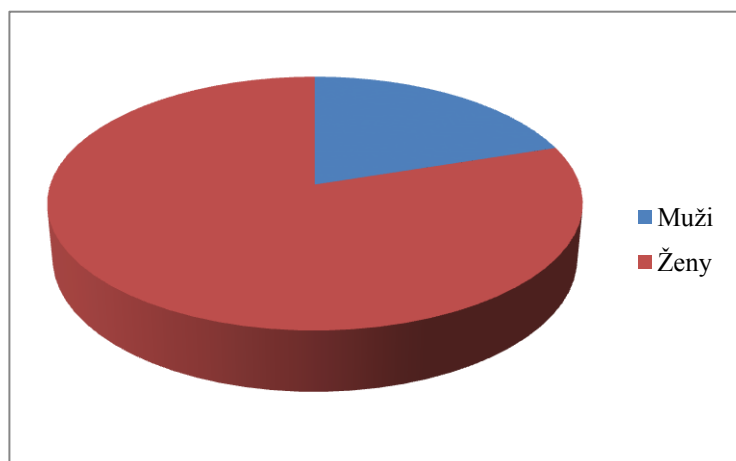
K druhému výzkumnému šetření byli osloveni respondenti ze skupiny pedagogů z mateřských škol v Olomouci - MŠ Michalské stromořadí, MŠ Vojanova a MŠ Čajkovského. Během ledna 2019 byli osloveni pedagogové výše jmenovaných 3 mateřských škol k vyplnění dotazníkového šetření. Celkem bylo rozdáno 20 dotazníků. Celková návratnost dotazníků byla 100%.

7.3 Metodologie

Ke zjišťování potřebných dat byla použita výzkumná metoda - dotazník, který je přílohou bakalářské práce. V dotazníku byly využity jednak otázky uzavřené, polouzavřené a otevřené. Pro výzkumné šetření byl využit dotazník, který byl respondentům rozdán. Respondenti byli požádáni o spolupráci. Po odevzdání byly anonymní dotazníky vyhodnoceny.

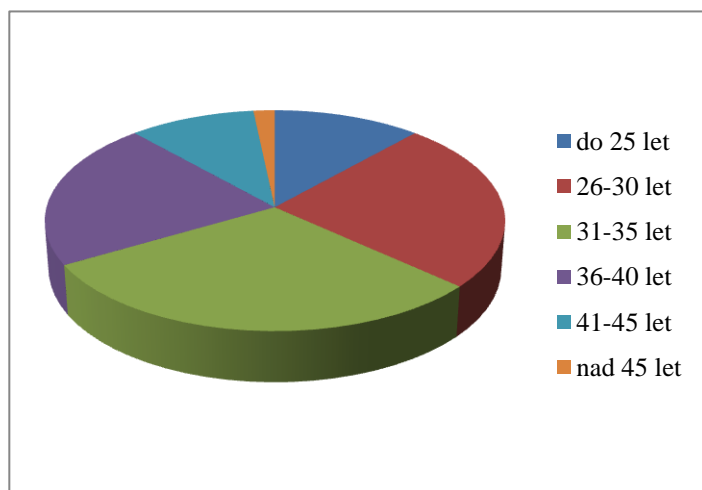
7.4 Vyhodnocení dotazníkového šetření pro rodiče

Graf č. 1 – Pohlaví respondentů

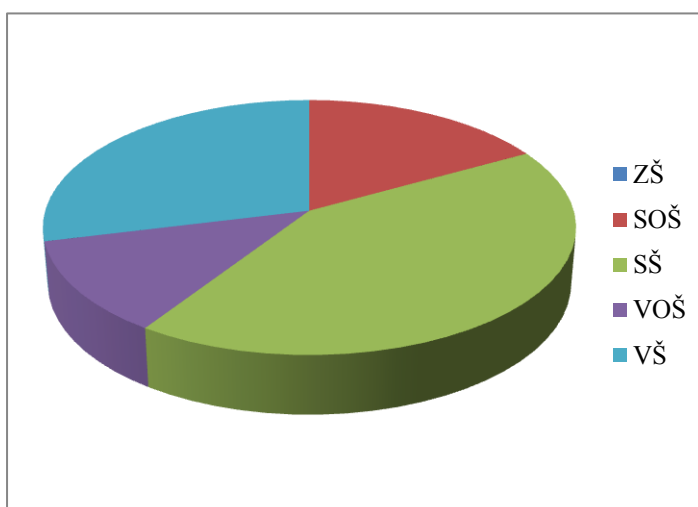
Komentář: Na první otázku zodpovědělo 60 dotazovaných respondentů, z toho 48 žen a 12 mužů. Z grafu vyplívá, že do oslovené mateřské školy přivádí a odvádí své děti spíše matky.

Graf č. 2 - Věk

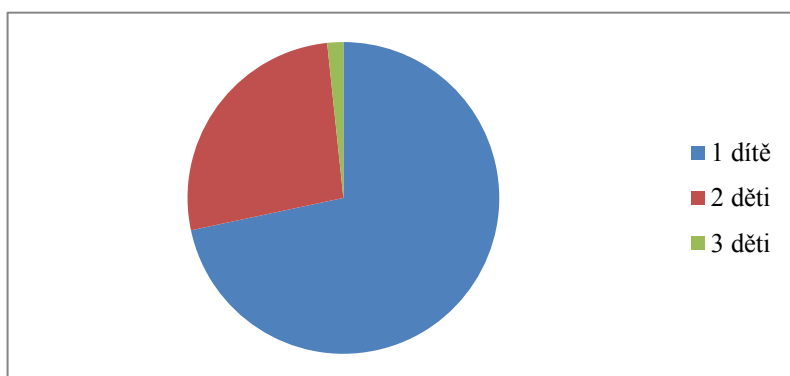
Komentář: Zde odpovědělo 7 respondentů ve věku do 25 let, 15 respondentů ve věku 26-30 let, 18 respondentů ve věku 31-35, 13 respondentů ve věku 36-40 let, 6 respondentů ve věku 41-45 let a 1 respondent s věkem nad 45 let. Průměrný věk rodičů je 31 -35 let.

Graf č. 3 – vzdělání

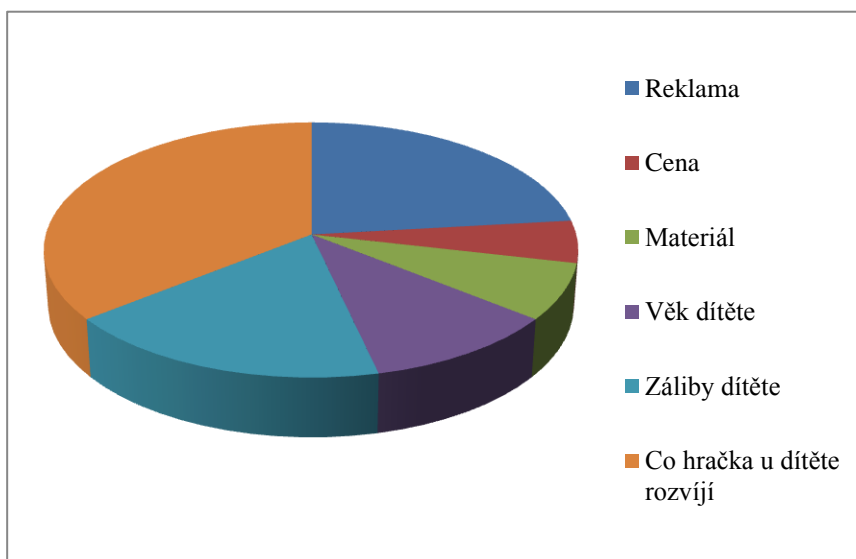
Komentář: Na otázku zaměřenou na dosažené vzdělání bylo vyhodnoceno, že 10 respondentů má dosaženou střední odbornou školu, 26 respondentů má dosaženou střední školu s maturitou, 7 respondentů má dosaženo vysokou odbornou školu a 17 respondentů má vysokoškolské vzdělání.

Graf č. 4 – počet předškolních dětí v rodině

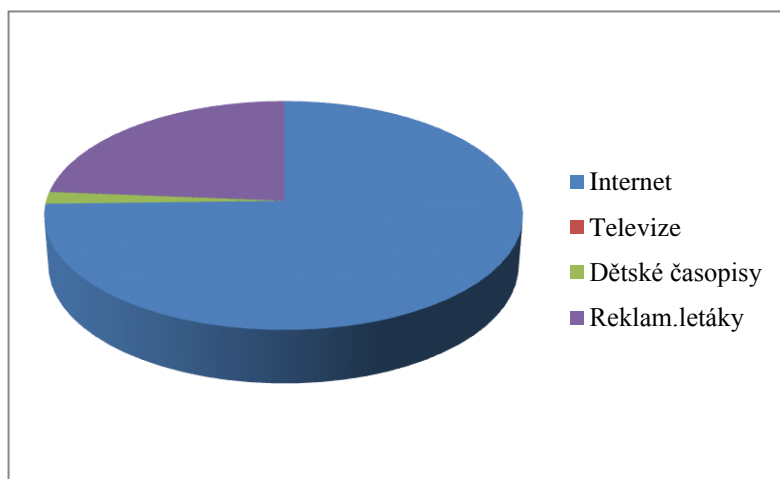
Komentář: 43 respondentů uvedlo pouze 1 předškolní dítě, 16 respondentů uvedlo 2 předškolní děti a 1 respondent uvedl 3 předškolní děti v rodině.

Graf č. 5 – výběr hračky

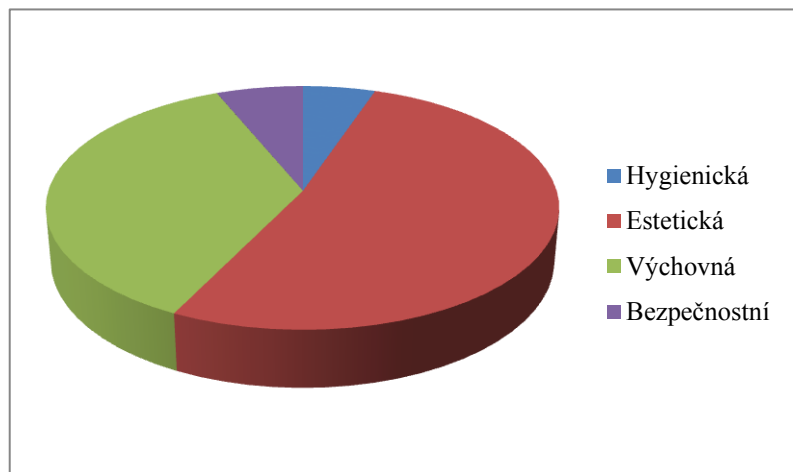
Komentář: Dle grafu je zřejmé, že respondenti preferují hračky, které dítě rozvíjí. Jako další respondenti preferují reklamu, která v současné době v dosti vysoké míře, ovlivňuje nás všechny.

Graf č. 6 - způsob reklamy k výběru hraček

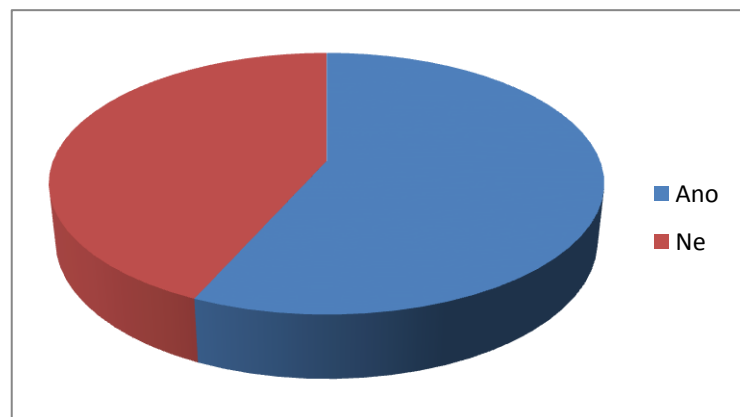
Komentář: Většina Respondentů využívá reklamu přes internet.

Graf č. 7 – funkce hračky

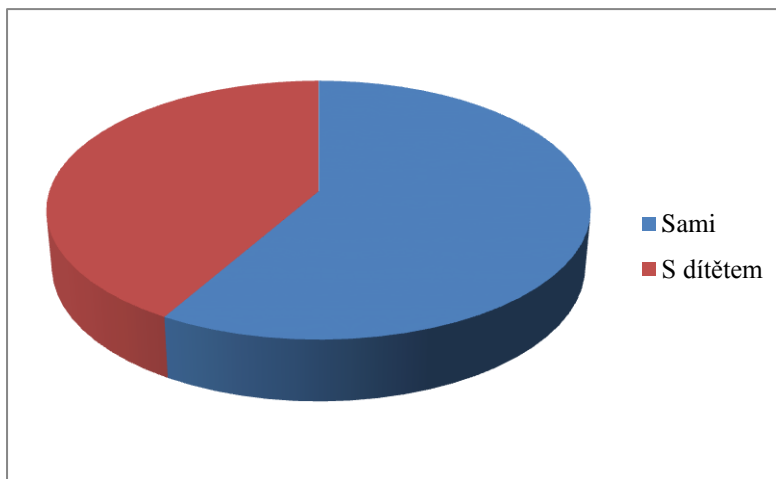
Komentář: Graf ukazuje, že bezpečnost hračky je pro respondenty velmi důležitá. Dále pak funkce výchovná a estetická.

Graf č. 8 – rozvoj hračky u dítěte

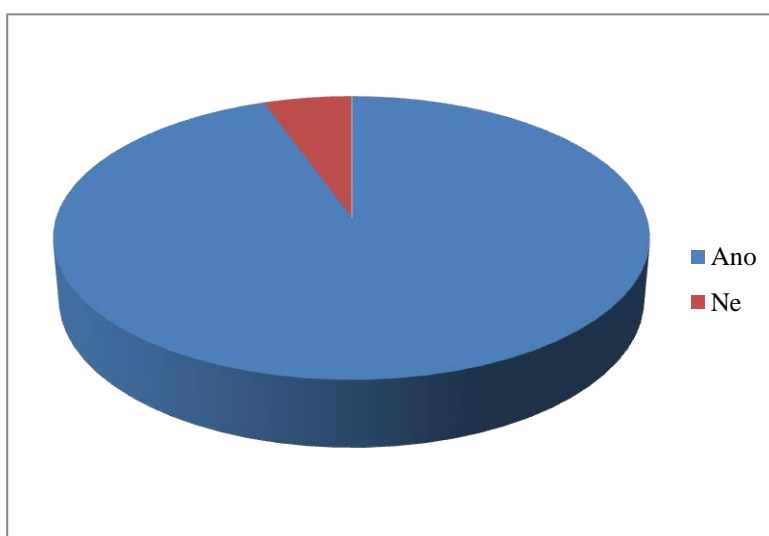
Komentář: Z grafu je zřejmé, že respondenti přemýšlí při výběru hraček, zdali hračka bude dítě v nějakém směru rozvíjet.

Graf č. 9 – nákup hraček

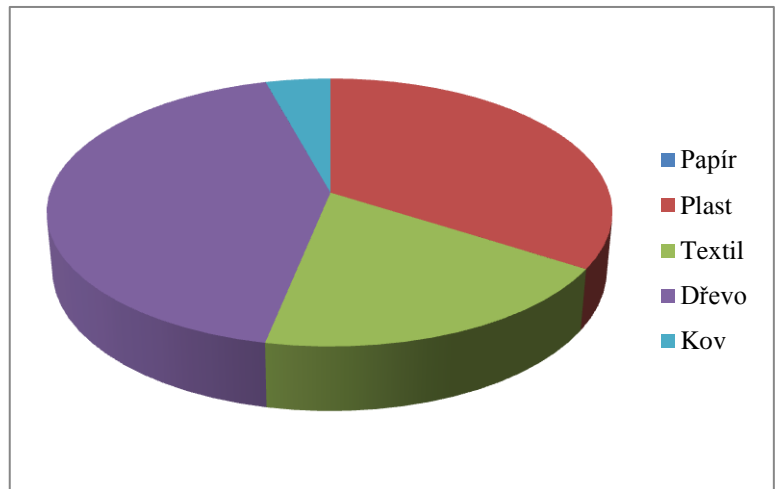
Komentář: Z grafu je zřejmé, že respondenti nakupují pro své děti hračky sami.

Graf č. 10 – cenová dostupnost hraček

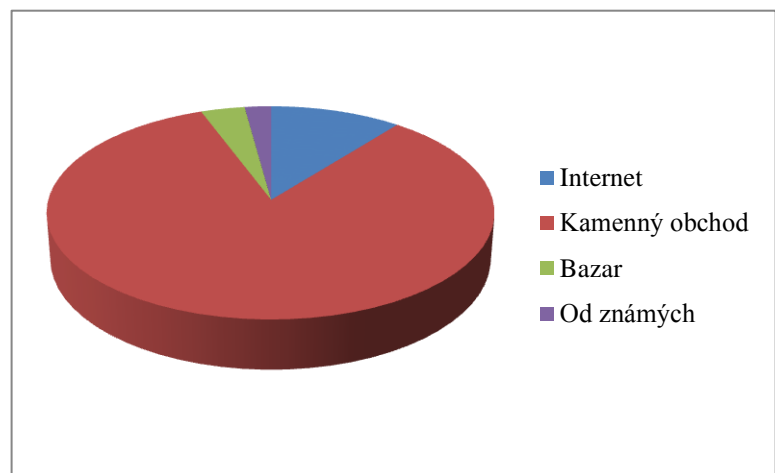
Komentář: Respondenti až na malé výjimky označili hračky za cenově dostupné.

Graf č. 11 – výběr materiálu hraček

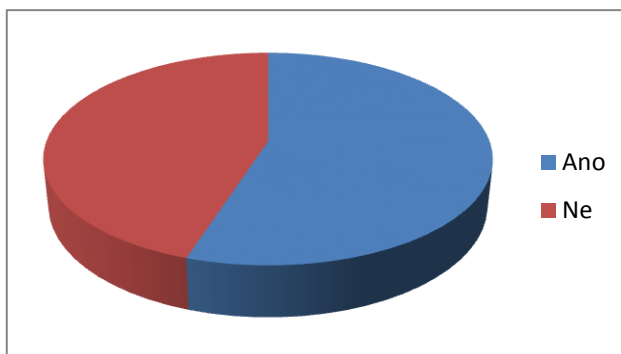
Komentář: Dle grafu můžeme vidět, že respondenti preferují dřevěné hračky, které jsou v současné době velmi oblíbené a kvalitní. Dále pak hračky z plastu a hračky z textilu.

Graf č. 12 – způsob nákupu hraček

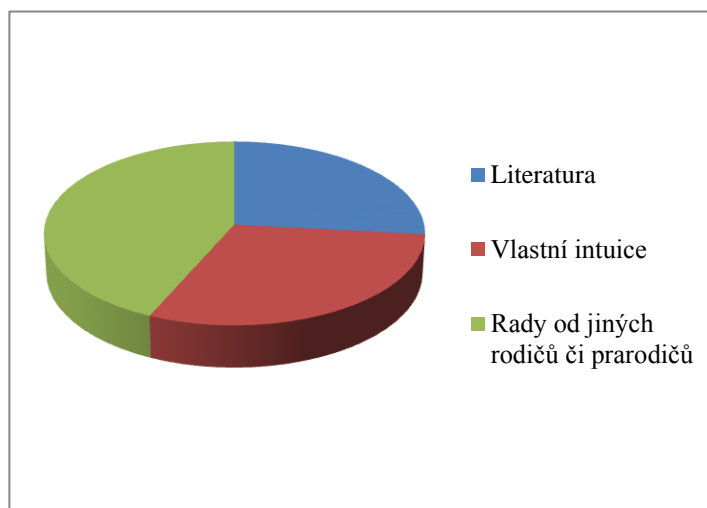
Komentář: Podle vyhodnocení odpovědí nám graf jednoznačně ukazuje, že respondenti preferují kamenný obchod, ve kterém se mohou s hračkou více seznámit, vyzkoušet její funkce a dotázat se prodávajícího na potřebné informace.

Graf č. 13 – označení CE na hračkách

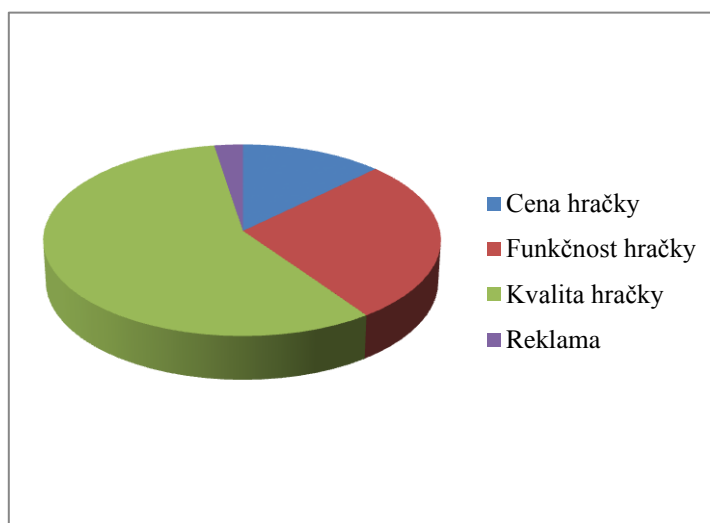
Komentář: Většina respondentů označení CE na hračkách zná.

Graf č. 14 – výběr hraček

Komentář: Dle grafu je patrné, že respondenti využívají při výběru hraček jednak své intuice, ale i rady od jiných rodičů a hlavně prarodičů naopak respondenti nejméně využívají literaturu.

Graf č. 15 – ovlivnitelnost při výběru hračky

Komentář: Dle grafu je zřejmé, že respondentům záleží na kvalitě hračky a její funkčnosti, což je dle mého názoru velmi podstatné nejen při výběru hračky, ale i následném využití dané hračky.

Otázka č. 16 - Jaká je nejoblíbenější hračka Vašeho dítěte?

Odpovědi respondentů se ve většině případů shodovaly. Nejčastější odpovědi byly: vlaková dráha, autíčka, stavebnice lego, duplo, dřevěné stavebnice, kuchyňka a panenky s kočárkem. Všechny tyto hračky, které respondenti uvedli v dotazníkovém šetření jako nejoblíbenější hračku jejich dětí, patří mezi oblíbené i v mateřské škole.

Otázka č. 17 - Má vaše dítě citovou vazbu k určité hračce?

U otázky zdali mají děti citovou vazbu k určité hračce, odpověděli všichni respondenti jednoznačně ano. Neboť tak jak jsem již uvedla v teoretické části „Hračky jsou přirozenou součástí dětského světa“.

Otázka č. 18 - Jakou hračku postrádáte na českém trhu?

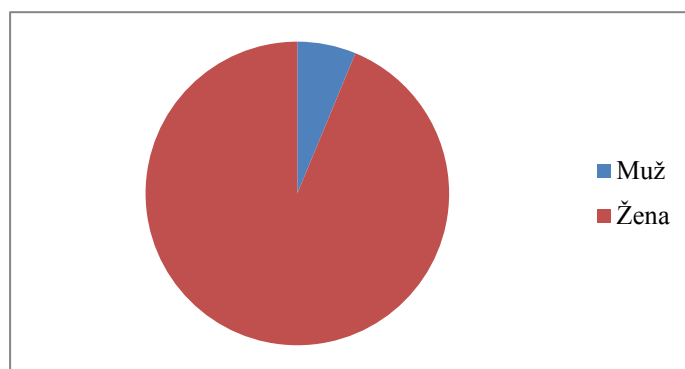
Poslední otázka v dotazníkovém šetření byla zaměřena na odpověď respondentů, jakou hračku postrádají na českém trhu. Otázka byla otevřená a respondenti odpovídali různě.

Nejčastější odpovědi respondentů bylo „nevím“, „žádné hračky nepostrádám“ a „hraček je dostatek“.

V odpovědích se, ale také objevovaly odpovědi, že je hraček nedostatek a to například dřevěných stavebnic, chybějí doplňky pro vlakové dráhy, funkční kočárky pro panenky, konstruktivní hry, komiksový panáček a mobily pro děti.

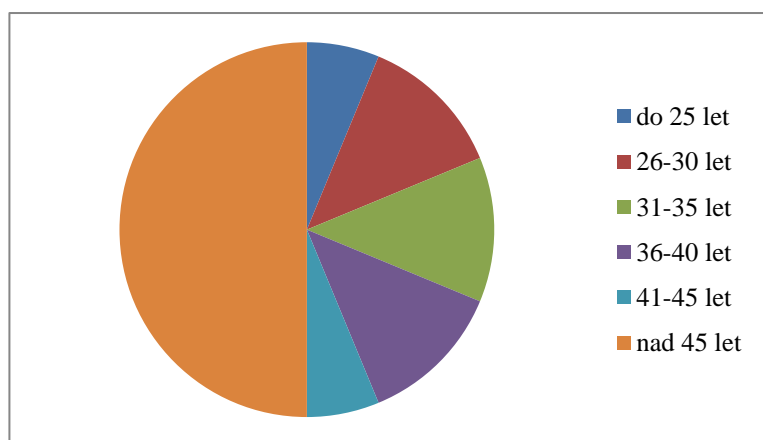
7.5 Vyhodnocení dotazníkového šetření pro pedagogy mateřských škol

Graf č. 1 – respondent

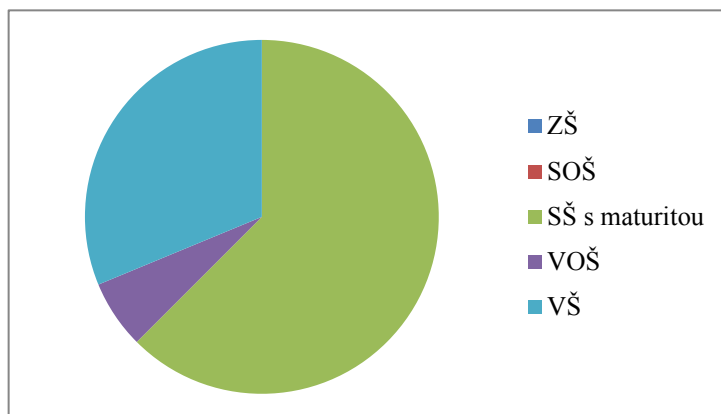
Komentář: Dotazníkového šetření se účastnilo 19 žen a 1 muž. Z uvedeného tedy vyplývá, že v oslovených třech mateřských školách sice převládá feminizace povolání učitele mateřské školy, avšak je zde zastoupení jednoho muže v pedagogickém sboru, což v mateřských školách nebývá zvykem. Muž jako učitel mateřské školy, je velkým přínosem nejen pro děti, ale i pro kolegy.

Graf č. 2 – věk

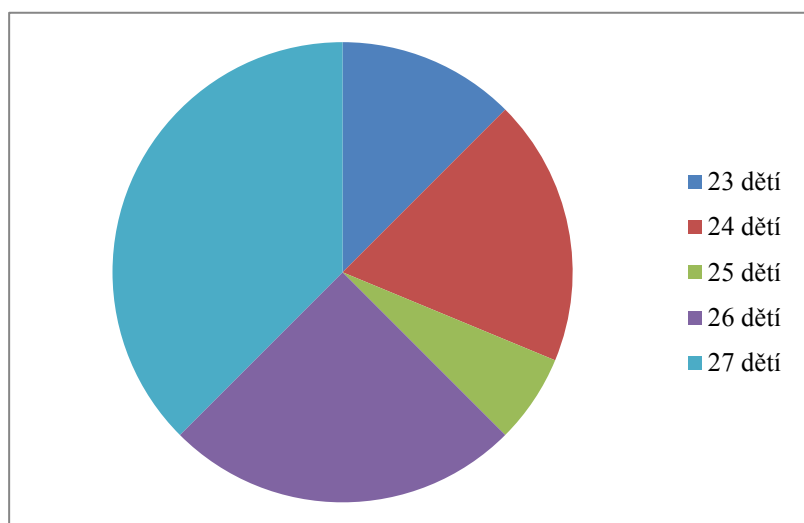
Komentář: Z dotazníkového šetření vyplývá, že věkové složení respondentů – pedagogů je na hranici nad 45 let.

Graf č. 3 – vzdělání respondentů

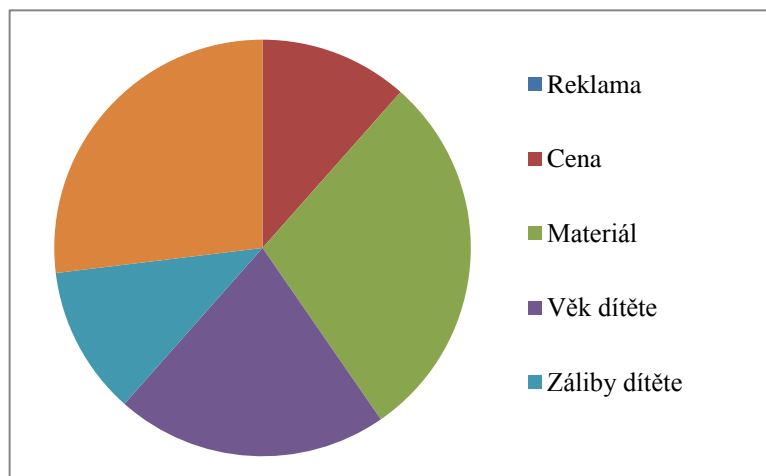
Komentář: Z grafu je zřejmé, že všichni pedagogové mají středoškolské vzdělání. Většina pedagogů absolvovalo VŠ díky již si prohloubili vzdělání učitele mateřské školy.

Graf č. 4 – počet dětí ve třídách

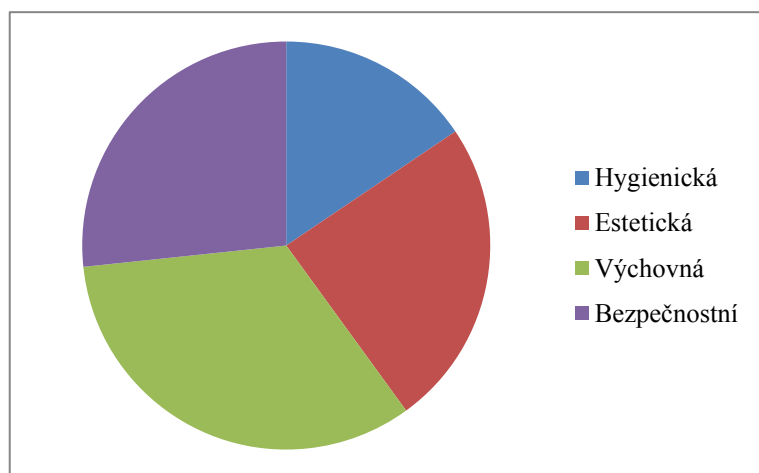
Komentář: Dle grafu je zřejmé, že třídy jsou zcela naplněny a dle informací týkajících se organizace mateřské školy tak na třídy s počtem 27 dětí je povolena výjimka s počtu dětí.

Graf č. 5 – kritéria pro výběr hraček

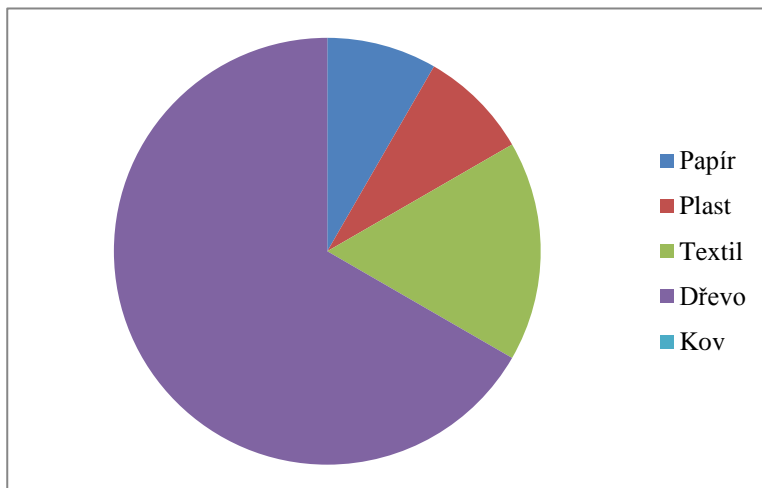
Komentář: Respondenti ve většině případech vybírají hračky dle materiálu a zároveň se zamýšlí nad tím, co konkrétní hračka bude u dětí rozvíjet. Dalším kritériem pro pedagogy je věk dítěte.

Graf č. 6 – funkce hraček

Komentář: Z grafu vidíme, že respondenti se zamysleli nad všemi uvedenými funkcemi hračky a nejvíce se zaměřují na výchovnou funkci hračky, která je velmi důležitá pro výchovně vzdělávací činnosti v mateřské škole. Samozřejmě nezapomínají na funkci bezpečnostní.

Graf č. 7 – materiál

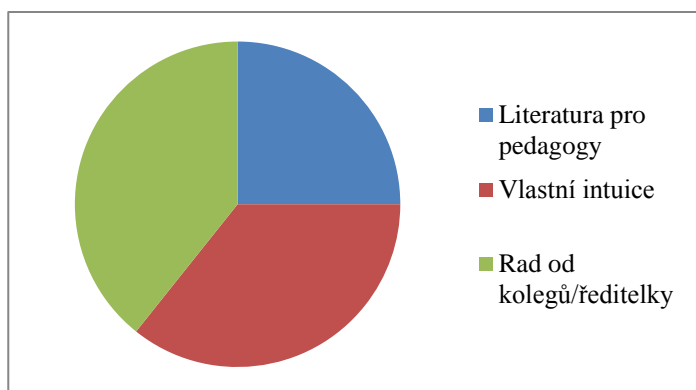

Komentář: Respondenti preferují hračky ze dřeva, kterých je opravdu z vlastních zkušeností na trhu dostatek v široké nabídce. Pro děti předškolního věku, je dřevo opravdu vhodným materiálem, ze kterého jsou vyrobeny hračky. Dále jsou to hračky vyrobené z textilu, které hrají také neodmyslitelnou roli například při adaptaci dítěte v mateřské škole.

Otázka č.8 - Zaměřujete se při koupi hračky na označení CE?

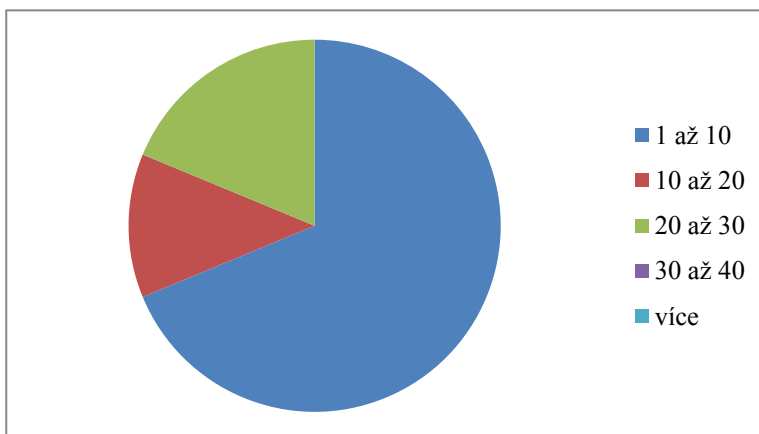
Komentář: Při koupi hraček se všichni pedagogové zaměřují na označení CE. Věnují tedy pozornost, zdali hračka splňuje technické požadavky.

Graf č. 8 – výběr hraček

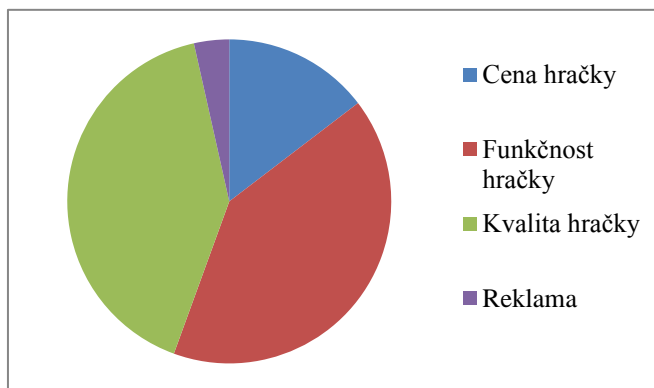
Komentář: Dle grafu respondenti využívají nejvíce rad od kolegů či ředitelky což je dobrým znamením, že pedagogové dokáží úzce spolupracovat a komunikovat na pracovišti. Dále respondenti využívají při výběru hraček vlastní intuici a v neposlední řadě využívají dostupnou literaturu

Graf č. 9 – počet hraček

Komentář: Hračky do mateřské školy potažmo do jednotlivých tříd jsou nakupovány během školního roku a pedagogové v dotazníkovém šetření zaznamenali, že se jedná o nákup 1-10 hraček do jedné třídy na školní rok.

Graf č. 10 – co ovlivňuje respondenty při nákupu hraček

Komentář: Jak lze vyčíst z grafu tak respondenty při výběru hraček ovlivňuje funkčnost a kvalita hračky, velmi zřídka se objevila odpověď cena hračky, avšak dle názoru pedagogů nemá reklama na výběr hračky žádný vliv.

Otázka č. 12 – Jaká je nejoblíbenější hračka dětí ve třídě?

DĚVČATA	CHLAPCI
Kuchyňka	Konstruktivní stavebnice
Zvířátka	Lego
Puzzle	Vlaková dráha
Panenky a kočárky	Dopravní koberec a autíčka
Pexesa	Dřevěné stavebnice
Domeček pro panenky	Pěnové kostky
Doktorský set/stolek	Zatloukačky
Stolní hry	Perličková a hřebíčková mozaika

Otázka č. 13 – Je hračka pro dítě předškolního věku podle Vás nezbytná?

Komentář: Na tuto otázku respondenti odpovídali jednoznačně, že hračka pro dítě předškolního věku je nezbytná, jelikož je součástí života každého dítěte.

Otázka č.14 - Didaktické hračky

Jemná motorika	Navlékání korálků Mozaiky Hlavalamy
Hrubá motorika	Balanční lana Lavičky, kladiny Odrážedla, koloběžky
Sebeobsluha	Manipulační vesta Hry s kuchyňkou Panenky a kočárky
Časoprostorová orientace	Dřevěné hodiny Kalendář přírody Stavebnice perspectivno

Matematické představy	Počítadla Hlavalamy, domino Skládačky s geometrickými tvary
Lateralita	Dopravní stavebnice Stříhání Bludiště
Grafomotorika	Grafomotorická podložka Motorické desky Dřevěné provlékačky
Fantazie	Mandaly Maňásci Námětové hry s hračkami
Logické myšlení	Puzzle Hlavalamy Sudoku
Slovní zásoba	Kartičky s rýmy Obrázkové knihy Pexeso
Zrakové vnímání	Magnetické stavebnice – rybičky Barevná mozaika Pexesa
Sluchové vnímání	Rýmovačky Obrázkové knihy se zvuky Zvuková pexesa
Soustředění	Navlékání korálků Mikádo Balanční kamínky

Otázka č. 15 - Jakou didaktickou hračku nejvíce využíváte v edukačním procesu?

Komentář: Nejčastější odpovědi respondentů byly – maňásci, obrázkový didaktický materiál, edukativní barevná tabule, hudební nástroje – orffovy nástroje, kalendář přírody, CD.

Otázka č. 16 – Ve který edukačních činnostech didaktické hračky využíváte?

Komentář: Respondenti hračky využívají takřka ve všech edukačních činnostech, nejvíce však v ranních činnostech, řízených činnostech a odpoledních činnostech.

Otázka č. 17 – Je Vaše mateřská škola dostatečně vybavena didaktickými hračkami?

Komentář: Dle respondentů, je mateřská škola, ve které pracují dostatečně vybavena hračkami, pouze podle jednoho pedagoga ne.

Otázka č.18 - Kterou didaktickou hračku/y nejvíce postrádáte pro rozvoj dětí předškolního věku?

Komentář: Odpovědi respondentů byly různé, avšak nejvíce postrádají – padák ke cvičení, šněrovací boty, vybavení námětových koutků a v rámci polytechnické výchovy pracovní ponk.

SHRnutí VÝSLEDKŮ VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ

Z výzkumného šetření, které bylo určeno rodičům, bylo zjištěno, jakým způsobem vybírají hračky rodiče pro své děti předškolního věku a jaké kladou požadavky na výběr hraček v současné době. Rodiče potvrdily, že hraček na českém trhu je dostatek a považují je za cenově dostupné. Na výběr hračky podle respondentů má vliv věk dítěte, materiál z čeho je hračka vyrobená a co hračka u dítěte v předškolním věku rozvíjí. Funkce hračky podle priorit byl pro respondenty velmi náročný, protože pro většinu z nich byly všechny funkce důležité. Ve většině případů nakupují rodiče hračky v kamenných obchodech, kde si mohou hračku fyzicky prohlédnout a zjistit od prodávajícího potřebné informace o dané hračce. Nejoblíbenějším materiálem pro výrobu hraček, se stává dřevo, které je pro děti nejpřirozenějším materiálem. Mezi nejoblíbenější hračky dětí patří – vlaková dráha, autíčka, stavebnice lego, duplo, dřevěné stavebnice, kuchyňka s vybavením a panenky s kočárkem.

Z výzkumného šetření, které bylo určeno pro pedagogy mateřských škol, bylo zjišťováno, jak využívají hračky v edukačním procesu a v jakých oblastech jako je jemná motorika, hrubá motorika, sebeobsluha, časoprostorová orientace, matematické představy, lateralita, grafomotorika, fantazie, logické myšlení, slovní zásoba, zrakové vnímání, sluchové vnímání a soustředění využívají a zdali mateřská škola ve které pracují, je dostatečně vybavená hračkami. Věkové složení respondentů se pohybuje u hranice nad 45 let, což vypovídá o bohatých zkušenostech pedagogů v edukačním procesu. Všichni respondenti mají vzdělání v oblasti předškolní pedagogiky na některé ze středních pedagogických či vysokých škol. V edukačním procesu pedagogové nejčastěji využívají maňásky, které působí na děti motivačně, dále pracují nejčastěji s obrázkovým didaktickým materiálem a v neposlední řadě s dětskými hudebními nástroji. Všechny didaktický materiál, který mají k dispozici v mateřské škole využívají takřka ve všech edukačních činnostech. Na základě výzkumného šetření jsou mateřské školy, ve kterých respondenti pracují dostatečně vybaveny hračkami. Avšak při zamyšlení respondentů se objevily náměty, co mateřským školám chybí a s čím by pedagogové rádi pracovali. Mezi jmenované patří padák ke cvičení v komunitním kruhu, šněrovací boty pro nácvik zavazování tkaniček, vybavení námětových koutků a v rámci polytechnického vzdělávání pracovní ponk.

ZÁVĚR

Bakalářská práce pohlíží na hračku jak z hlediska teoretického, tak i z hlediska praktického. Teoretická část poukazuje na hračku jako takovou a na chápání hračky v odborné literatuře. Podrobněji se věnuje významu hračky při rozvoji dítěte předškolního věku a zaměřuje se také na hračku v předškolním období z historického hlediska.

V empirické části byly sledovány cíle, které byly zaměřené na zjišťování a analyzování informací o hračkách.

Domnívám se, že současná společnost je na děti předškolního věku dostatečně zaměřena a opravdu nedílnou součástí života dítěte předškolního věku je „hračka“. V dnešní době ekonomická situace umožňuje velký rozmach výroby hraček. Na trhu je obrovské množství hraček a najít tu nejvhodnější a zároveň nezapomenutelnou hračku pro dítě se stává často velmi složitým úkolem.

Tato práce byla pro mne impulsem k hlubšímu zamyšlení se nad významem hračky v životě dítěte předškolního věku. Hračka je nedílnou součástí života dítěte a nepostradatelnou součástí při didaktických procesech a dítě se s ní setkává každý den nejen doma, ale i v mateřské škole. Dítě je s hračkou v úzkém kontaktu, tráví s ní spoustu času. Do hry s hračkou vkládá, ale na druhou stranu i získává fantazii i energii.

Protože pracuji jako učitelka mateřské školy, bylo pro mne inspirativní se zaměřit a seznámit se s vývojem hračky od historie až po současnost. Pokračování výzkumu by se mohlo realizovat v oblasti pozorování dětí při hře s hračkou a daly by se hledat možnosti jak hračku a hru zkvalitnit.

Prostřednictvím bakalářské práce se mi podařilo analyzovat data pomocí výzkumného šetření. Využila jsem úzké spolupráce s rodiči a s pedagogy mateřských škol, kteří mi přispěli poznatky ze svých zkušeností a jejich dlouhodobé praxe.

SEZNAM LITERATURY

- BAYEROVÁ, M., *Technické požadavky na hračky. Právo a rodina: rodina, manželství, děti a mládež, dědictví*, Praha: Linde, 2003, roč. 4, č. 6, ISSN 1212-866X.
- BĚLINOVÁ, L. a kol., *Pedagogika předškolního věku*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1982. ISBN – neuvedeno
- BORECKÝ, V., *Světly hraček*. ÚV Českého svazu žen MONA, 1982, ISBN – neuvedeno
- DUPLINSKÝ, J., *Hra a hračka z pohledu psychologa*. Praha: Polygrafia, 1993. ISBN – neuvedeno
- ELMANOVÁ, O., *Dítě a hračka*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1964. ISBN – neuvedeno
- CHRÁSKA, M., *Metody pedagogického výzkumu*. Praha: Grada, 2007. ISBN – 978-80-247-1369-4
- JIRÁSEK J., HAVLÍNOVÁ M., VANČUROVÁ E., *Hrajeme si doopravdy*. Praha: Avicenum, 1990. ISBN – 80-201-0018-0
- KOENIGSMARKOVÁ, H., KUBÁT, V. (2007): *Historie a tradice výroby českých hraček*
- KOLÁŘ, Z., *Pedagogická psychologie: učebnice pro 4. ročník středních pedagogických škol*, 1. vydání státní pedagogické nakladatelství, 1980
- KREJČÍŘOVÁ D., *Vývojová psychologie 2*, Praha: Grada, 2006. ISBN 978-80-247-1284-0
- LEŠTINA, L., *Výtvarné práce s materiály, tvorba hraček, loutkářství*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1977 ISBN – neuvedeno
- LEACHOVÁ, P., *Dítě a já: od narození do pěti let*, Praha: Cesty1998, c 1994, ISBN 80-7181-203-X
- MAŇÁK, Josef. *Nárys didaktiky*. 3. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2003. ISBN 80-210-3123-9.
- MATĚJČEK, Z., *Prvních 6 let ve vývoji a výchovy dítěte*, Praha: Grada Publishing, 2005. ISBN 80-247-0870-1
- MATĚJČEK, Z., *Co, kdy a jak ve výchově dětí*. Praha: Portál, 1996. 80-7178-085-5
- MERTIN, V., a GILLERNOVÁ, I., (2010). *Psychologie pro učitelky mateřské školy*. Vyd. 2. Praha: Portál, ISBN 978-807-3676-278.
- MIŠURCOVÁ, V., FIŠER, J., FIXL, V., *Hra a hračka v životě dítěte*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1989

MIŠURCOVÁ, V., *Hra a hračka v životě dítěte*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1980. ISBN 14-112-89

NIKL, J., *Technické výukové prostředky ve vzdělávacím procesu*. 1.vyd. Praha: CSVŠ, 2001

OPRAVILOVÁ, Eva (2004). *Předškolní pedagogika II. Vyd. 1.* Liberec: Technická univerzita v Liberci, ISBN 80-7083-786-1.

POSPÍŠILOVÁ, Z. *Hrajeme si s básničkou*. Praha: Grada Publishing a. s., 2007

SZABOVÁ, Magdaléna. *Cvičení pro rozvoj psychomotoriky: Stimulační hry pro děti od 3 do 10 let*. Praha: Portál (vydavatelství), 1999.

SVOBODOVÁ, J., JŮVA. V. *Alternativní školy*. 2.Vyd. B rno: Paido, 1996. ISBN 80-85931-10-2

ŠMELOVÁ, E., *Mateřská škola – Teorie a praxe I*. Olomouc: UP, 2004. ISBN 80-244-0945-8

TITĚRA, D. a kol., *Hračky: Konstrukce a výroba*, Praha: Státní nakladatelství technické literatury, 1963.

VÁGNEROVÁ, M., *Vývojová psychologie I. Dětství a dospívání*. Praha: Karolinum, 2005. ISBN 80-246-0956-8

VÁGNEROVÁ, M. VALENTOVÁ, L., *Psychický vývoj a jeho variabilita*. Praha: UK, 1991

INTERNETOVÉ ZDROJE:

[online]. Dostupné z: http://Projekt_šikulkové_CZ.1.07/1.3.00/48.0094

[online]. Dostupné z: [http://LIPOVSKÁ, V. \(2007\): Není hračka jako hračka](http://LIPOVSKÁ, V. (2007): Není hračka jako hračka)

[online]. Dostupné z: [http://KALAŠOVÁ, B. \(2004\): Děti ve starověku](http://KALAŠOVÁ, B. (2004): Děti ve starověku)

SEZNAM PŘÍLOH

1. Dotazník pro rodiče
2. Dotazník pro pedagogy mateřských škol

Dotazník pro rodiče dětí předškolního věku – výběr hračky

Dobrý den Vážení rodiče,

jsem studentkou 3. ročníku pedagogické fakulty UP v Olomouci, oboru učitelství pro mateřské školy. Jako téma své bakalářské práce jsem si vybrala „**hračka jako součást života dítěte předškolního vzdělávání**“. Pro můj výzkum je velmi důležité znát názory Vás rodičů v dané oblasti. Předem Vám děkuji za spolupráci

Adéla Umrianová

1. Respondent (zakroužkujte prosím)

- Žena
- Muž

2. Věk (zakroužkujte prosím)

- Do 25 let
- 26-30 let
- 31-35 let
- 36-40 let
- 41-45 let
- Nad 45 let

3. Nejvyšší ukončené vzdělání? (zakroužkujte prosím)

- ZŠ
- SOŠ
- SŠ s maturitou
- VOŠ
- VŠ

4. Celkový počet dětí předškolního věku ve vaší rodině?

5. Podle čeho vybíráte hračky? (zakroužkujte prosím)

- reklama
- cena
- materiál
- věk dítěte
- záliby dítěte
- co hračka u dítěte rozvíjí
- co se líbí Vám
- Osobní doporučení

A jiné: _____

6. Který způsob reklamy nejvíce využíváte? (zakroužkujte prosím)

- Internet
- Televize
- Dětské časopisy
- Reklamní letáky

A jiný: _____

7. Která funkce hračky je pro Vás významná? (zakroužkujte prosím)

- Hygienická
- Estetická
- Výchovná
- Bezpečnostní

A jiný: _____

8. Přemýšlíte při výběru hračky pro Vaše dítě, v jaké oblasti bude hračka dítě rozvíjet? (zakroužkujte prosím)

- Ano
- Ne

9. Jak nakupujete hračky? (zakroužkujte prosím)

- Sami
- S dítětem

10. Jsou hračky pro vás cenově dostupné? (zakroužkujte prosím)

- Ano
- Ne

11. Který materiál u hraček preferujete? (zakroužkujte prosím)

- Papír
- Plast
- Textil
- Dřevo
- Kov

12. Jaký způsob nákupu preferujete? (zakroužkujte prosím)

- Internet
- Kamenný obchod
- Bazar
- Od známých

13. Zaměřujete se při koupi hračky na označení CE - hračka splňuje technické požadavky? (zakroužkujte prosím)

- Ano
- Ne

14. Při výběru hraček pro své dítě vycházíte z: (zakroužkujte prosím)

- Literatury
- Vlastní intuice
- Rad od jiných rodičů či prarodičů

15. Co Vás ovlivňuje při nákupu hračky? (zakroužkujte prosím)

- Cena hračky
- Funkčnost hračky

- Kvalita hračky
- Reklama

16. Jaká je nejoblíbenější hračka Vašeho dítěte?

17. Má vaše dítě citovou vazbu k určité hračce: (zakroužkujte prosím)

- Ano
- Ne

18. Jakou hračku postrádáte na českém trhu?

Děkuji Vám za vyplnění.

Dotazník pro pedagogy mateřských škol – výběr hračky

Dobrý den Vážení pedagogové,

jsem studentkou 3. ročníku pedagogické fakulty UP v Olomouci, oboru učitelství pro mateřské školy. Jako téma své bakalářské práce jsem si vybrala „**hračka jako součást života dítěte předškolního vzdělávání**“. Pro můj výzkum je velmi důležité znát názory Vás pedagogů v dané oblasti. Zjistit s jakým hračkami vaše mateřská škola disponuje a jak nimi může děti předškolního věku rozvíjet. Předem Vám děkuji za spolupráci

Adéla Umrianová

19. Respondent (zakroužkujte prosím)

- Žena
- Muž

20. Věk (zakroužkujte prosím)

- Do 25 let
- 26-30 let
- 31-35 let
- 36-40 let
- 41-45 let
- Nad 45 let

21. Nejvyšší ukončené vzdělání? (zakroužkujte prosím)

- ZŠ
- SOŠ
- SŠ s maturitou
- VOŠ
- VŠ

22. Celkový počet dětí ve vaší třídě?

23. Podle čeho vybíráte hračky do své třídy? (zakroužkujte prosím)

- reklama
- cena
- materiál
- věk dítěte
- záliby dítěte
- co hračka u dítěte rozvíjí
- co se líbí Vám
- doporučení kolegyně/ředitelky

A jiné: _____

24. Která funkce hračky je pro Vás významná? (zakroužkujte prosím)

- Hygienická
- Estetická
- Výchovná
- Bezpečnostní

25. Který materiál u hraček preferujete? (zakroužkujte prosím)

- Papír
- Plast
- Textil
- Dřevo
- Kov

26. Zaměřujete se při koupi hračky na označení CE - hračka splňuje technické požadavky? (zakroužkujte prosím)

- Ano
- Ne

27. Při výběru hraček pro děti ve své třídě vycházíte z: (zakroužkujte prosím)

- Literatury pro pedagogy
- Vlastní intuice

- Rad od kolegů/ředitelky

28. Kolik hraček zhruba nakoupíte za školní rok do vaší třídy? (zakroužkujte prosím)

- 1-10
- 10-20
- 20-30
- 30-40
- Více

29. Co Vás ovlivňuje při nákupu hračky? (zakroužkujte prosím)

- Cena hračky
- Funkčnost hračky
- Kvalita hračky
- Reklama

30. Jaká je nejoblíbenější hračka vašich dětí ve třídě?

Děvčata: _____

Chlapci: _____

31. Je hračka pro dítě předškolního věku podle Vás nezbytná? (zakroužkujte prosím)

- Ano
- Ne

32. Vyjmenujte, kterými didaktickými hračkami rozvíjíte vaše děti:

Jemnou motoriku: _____

Hrubou motoriku: _____

Sebeobsluhu: _____

Časoprostorovou orientaci: _____

Matematické představy: _____

Lateralitu: _____

Grafomotoriku: _____

Fantazii: _____

Logické myšlení: _____

Slovní zásobu: _____

Zrakové vnímání: _____

Sluchové vnímání: _____

Soustředění: _____

33. Jakou didaktickou hračku nejvíce využíváte v edukačním procesu?

34. Ve kterých edukačních činnostech didaktické hračky využíváte?

35. Je vaše mateřská škola dostatečně vybavena didaktickými hračkami

- Ano
- Ne

36. Kterou didaktickou hračku/y nejvíce postrádáte pro rozvoj dětí předškolního věku?

Děkuji Vám za vyplnění.

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Adéla Umrianová
Katedra:	Katedra primární a preprimární pedagogiky
Vedoucí práce:	Mgr. Alena Srbená, Ph.D.
Rok obhajoby	2019

Název práce:	Hračka jako součást života dítěte předškolního věku
Název práce v angličtině:	A toy as part of a child's pre-school life
Anotace práce:	Bakalářská práce je zaměřena na roli hračky v životě dítěte předškolního věku. Teoretická část se věnuje vymezení pojmu hračky a její historie, dále pak třídění a druhy hraček. Praktická část se zaměří pomocí dotazníkového šetření na výběr hraček ve vztahu rozvíjení dítěte předškolního věku.
Klíčová slova:	Hračka, mateřská škola, předškolní věk, dítě
Anotace v angličtině:	The bachelor thesis focuses on the role of a toy in the pre-school child's life. The theoretical part deals with definition of toy and its history, sorting and types of toys. The practical part will be focused on the selection of toys in the development of pre-school child development
Klíčová slova v angličtině:	Toy, kindergarten, preschool age, child
Přílohy vázané v práci:	Dotazník pro rodiče Dotazník pro pedagogy mateřských škol
Rozsah práce:	56
Jazyk práce:	Český